
Anketa: Odpovídají představitelé vybraných vysokých škol

Anketa: Odpovídají představitelé vybraných vysokých škol

26.08.2010, E15

I. Co očekáváte od nového vysokoškolského zákona? (Co by tam nemělo chybět?)

II. Souhlasíte se zavedením školného na vysokých školách? (Jaký konkrétní dopad by mělo školné na váš institut?)

III. Co byste doporučil(a) vašim čerstvým absolventům, aby zvýšili svou cenu na pracovním trhu?

Jan Hron, děkan Provozně ekonomická fakulta ČZU v Praze

I. Nový vysokoškolský zákon by měl respektovat získanou a dlouhodobě udržovanou autonomii vysokých škol se zachováním akademických svobod. Zároveň by měl umožnit profesionalizaci řízení a hlavně vytvoření souladu mezi rozhodovací pravomocí řídicích subjektů a odpovědností. Znamená to uvážlivě řešit jak rozsah pravomocí a míry odpovědnosti vedoucích kateder, děkanů a rektorů na jedné straně, tak samosprávných útvarů na straně druhé (akademické senáty, správní rady). Rovněž by nový zákon měl vytvářet takzvaný podnikatelský prostor umožňující rychlejší a efektivnější pro- nikání jednotlivých aktivit (věda, výuka) do uživatelské sféry, a tím se i podílet nejen na diverzifikaci jednotlivých vysokých škol, ale i zabezpečení jejich finanční stability.

II. Tato otázka těsně souvisí s předchozí, neboť právě ta část nového zákona, která umožňuje přizpůsobování se vnějšímu prostředí, zahrnuje otázku školného. Jsem přesvědčen, že většina akademické obce souhlasí se zavedením školného, ve kterém vidí nástroj ke zvýšení motivace studentů k zodpovědnému studiu, zvýšení odpovědnosti ve vztahu k univerzitám, zvýšení odpovědnosti pedagogických pracovníků nejen v pedagogické činnosti, ale i činnosti vědeckovýzkumné. Hlavní přínos však lze spatřovat v uplatnění vícezdrojového financování, získání stability vysokých škol, jejich diferenciaci podle zájmu uchazečů, a tím i nepřímé evaluace jejich úrovně. Zároveň je však nutné si uvědomit zvýšení administrativní zátěže. Diskutabilní zůstávají otázky spojené s úlohou bankovních domů, dostupnosti studia pro všechny, které mají schopnosti a chuť studovat, sociální aspekty.

III. Absolventi naší provozně ekonomické fakulty mají vynikající předpoklady pro uplatnění na trhu práce v oblasti manažerských, ekonomických, personálních, marketingových, obchodních a dalších aktivit. Podmínkou dlouhodobé úspěšnosti je ochota naučit se učit a přijmout toto jako celoživotní poslání, schopnost rozlišit podstatné problémy od nepodstatných, řešit to, co se řešit dá, být flexibilní. Tak by se mohli i řídit krédem, že je třeba věřit v to, co si přejí, a snášet to, co se stane.

Jiří Kleibl, rektor Unicorn College

I. Předpokládám, že vyřeší některé problémy, o kterých se již dlouho mluví, ale neřeší. Především kategorizaci vysokých škol, která by umožnila efektivní profilaci těchto škol vzhledem k cílům každé kategorie, dále specifikaci podmínek školného a přizpůsobení dotační politiky školství profilu školy a větší volnost podnikatelským aktivitám škol jako jedné z podmínek více zdrojového financování vysokých škol. Dále se domnívám, že i soukromé vysoké školy by měly být v určité míře zahrnuty do systému dotací. I platci školného platí daně, a přispívají tak k rozpočtové rovnováze.

II. Zavedení školného podle mne pomůže řešit některé problémy, není samospasitelné. V žádném případě by nemělo tvořit sociální bariéru pro skupinu nadaných dětí ze sociálně slabších rodin. Mělo by být propojeno jednak se systémem půjček na studium splatných po určité době, jednak systémem stipendií pro nadané studenty. Příjmy ze školného by měly být jednoznačně využity k rozvojovým aktivitám a zvýšení kvality pedagogického procesu na vysoké škole. Současně s tím je však nutno očekávat změny vyplývající z demografického vývoje a nižší počet mladých lidí vstupujících do systému studia.

III. Doporučení se týká nejen absolventů, ale rozhodování již při výběru školy ke studiu. Trh práce nyní vykazuje značné deficity, zejména u technických oborů, klesá počet zájemců o tato studia. A proto již dnes víme, které profese se stanou vyhledávaným zbožím na trhu práce. Dále bych jim doporučil, aby rozvíjeli všechny formy kreativity a samostatnost při řešení problémů. Svět, do kterého vstupují, se vyznačuje turbulencí, která přináší změny v takovém rozsahu a čase dosud nevídané. Konkurence na trhu práce se bude zvyšovat i díky internacionalizaci ekonomik a všech procesů s

nimi souvisejících. Váha jazykové přípravy stoupá již teď. Nezávládnutí cizích jazyků v míře potřebné pro práci bude jednoznačně hendikepem pro uplatnění na trhu práce.

Radek Řechka, kvestor a ředitel Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky

I. Určitě MŠMT musí odhalit, jaké vlastně vysoké školství chce v ČR mít, jaký má být jeho směr a vize. Dosavadní chaotický stav, kdy se nejprve nabádá k paušálnímu zvyšování studentů a po třech letech se upozorňuje na nadměrný počet vysokoškoláků, jen dokazuje, že v tomto nemá MŠMT vůbec jasno. A bez vize nelze dělat zákony. Dále očekávám zrovnoprávnění vztahu mezi veřejnými a soukromými vysokými školami. Soukromé VŠ ročně ušetří státu stamiliony korun, a i přesto jsou diskriminovány jak ony samotné, tak i jejich studenti. V neposlední řadě čekám zprůhlednění akreditačních procesů a více transparentnosti u rozhodování Akreditační komise, která rozhoduje o bytí a nebytí všech vysokých škol, a přesto nemá nad sebou žádné kontrolní mechanismy.

II. Ano, souhlasím. A teď nemluvím jako ředitel soukromé vysoké školy, ale jako daňový poplatník. Přímý vliv to na soukromé školy mít nebude, ale studenti si začnou vážit vzdělání. Nepůjdou na veřejnou školu jen proto, aby si užili a prodloužili mládí a po roce pak byli vyloučeni. I na tyto studenty totiž daňový poplatníci platí. Dokázal bych si ještě představit nějaké daňové zvýhodnění platby za školné, jako tomu je například u odpočtu úroku z hypoték u daní.

III. Aby se nebáli uplatnit vše, co se u nás naučili. Náš absolvent se ne- musí za své znalosti určitě stydět. Učíme pro praxi, takže ať jsou proaktivní a sebevědomí.

Jan Mojžíš, prorektor NEWTON College

I. Měl by se stát legislativním vyjádřením vysokoškolské reformy, která změní kvalitu našeho vysokého školství a zároveň nebude pouze přechodným a na efekt zaměřeným řešením. Důležitý je způsob a podmínky akreditace, nikoliv určování počtu vysokých škol a jejich zaměření. Podstatné je, aby systém financování vedl ke zvyšování kvality, a ne pouze k ovlivňování počtu studentů na jednotlivých školách.

II. Se zavedením školného souhlasím. Všichni víme, že investice do vzdělání je tou nejlepší. Když se chcete naučit například cizí jazyk, také si zaplatíte kurz ze svých zdrojů a vůbec se nad tím nepozastavujete. Chci-li studovat VŠ, věřím, že mi pomůže v osobnostním i kariéřním rozvoji, tedy investuji a udělám vše pro to, abych z investice vytěžil co nejvíce. Zdarma ovšem není vysokoškolské vzdělání ani nyní. Z daní platíme všichni školné na veřejných školách - průměrně 70 tisíc korun za studenta a rok. Se zavedením školného by se studenti mohli při výběru vysoké školy více orientovat podle kvalitativních kritérií a svých preferencí, a nikoliv jen podle financí.

III. Věřím, že absolventům NEWTON College žádná doporučení dávat nemusím. Naše vysoká škola není přípravkou na zaměstnání, ale je součástí pracovní kariéry studentů, kteří v průběhu celého studia procházejí reálnými praxemi, manažerskými výcviky a sbírají zkušenosti v zahraničí. Díky tomu naši absolventi nemají potíže s uplatněním na trhu práce.

Henrieta Crkoňová, kvestorka Univerzity Palackého v Olomouci

I. V porovnání se současně platnou legislativou očekáváme od nové podoby zákona o veřejných vysokých školách (VVŠ) jasné vymezení kompetencí fakult a univerzity (vysoké školy), a to ve vztahu i ke třetím osobám tak, aby se nekřížily. Současná podoba zákona o veřejných vysokých školách určuje právní subjektivitu univerzitě a fakultám - i když limitovanou, přece jen - hospodářskou samostatnost. Z tohoto důvodu dochází v praxi ke křížení pravomocí. To má za následek obtížné vykonávání efektivního řízení univerzity jako samostatného právního subjektu. (Příkladem je obtížná aplikace zákona o veřejných zakázkách na VVŠ). Efektivita řízení vyžaduje jednoznačnost kompetencí a toto by v nové podobě zákona nemělo scházet. S tím souvisejí i regulační mechanismy vysokých škol, které by měly být v maximálně možné míře ponechány na vnitřních předpisech VVŠ. Samozřejmostí je neomezování akademických svobod.

II. Ano. Stav ekonomiky VŠ je - dle mého názoru - dlouhodobě neudržitelný. Zavedením školného jako doplňkového zdroje univerzity/VVŠ lze spoluovlivňovat i kvalitu výuky. Je však nezbytné zabezpečit dostupnost vzdělávání i pro studenty ze sociálně slabšího zázemí, a to cestou sociálních a prospěchových stipendií a studentských půjček. Školné nesmí být sociální bariérou pro možnost vysokoškolského studia u žádné sociální skupiny. Stát však musí nastavit jasná pravidla fungování této podoby financování vysokých škol. Zavedení školného by mohlo mimo jiné umožnit dlouhodobé strategické plánování a hospodaření s finančními prostředky VVŠ. Dostupné zdroje uvádějí, že s příchodem školného o průměrně vyšší dvacet tisíc korun za rok studia, při současném počtu studentů cirka tři sta tisíc, by vysokým školám přineslo navíc cirka šest miliard korun. Toto představuje zhruba jednu pětinu celkové částky, která dnes směřuje ze státního rozpočtu k VVŠ na výuku a výzkum. To už není zanedbatelné. Školné - mimo jiné - přinese hodnocení nejen studentů, ale současně i učitelů.

III. Nabízíme kvalitní vzdělání i s ohledem na to, co absolventi budou skutečně potřebovat v praxi. Z dostupných studií o uplatnění absolventů na pracovním trhu náleží Univerzitě Palackého umístění v první desítce mezi veřejnými vysokými školami. Dále je zapotřebí osobní zainteresovanosti absolventů a při současné roli státu vytvořit absolventům odpovídající podmínky ke vstupu do praxe (například stát by měl pomáhat při uplatnění absolventů tím, že pro tuto skupinu zaměstnanců poskytne zaměstnavatelům daňová či jiná zvýhodnění, dále by stát měl garantovat u nástupních platů absolventů minimální výši, která by nemusela korespondovat s minimální mzdou).